

Marc JUSTAERT

Afscheidnemend CM-voorzitter

Aan het kantoor waar we wachten op Marc JUSTAERT, afscheidnemend voorzitter van de Christelijke Mutualiteit, hangt de naam van zijn opvolger, Luc VAN GORP. „Nee, we hebben de naam nog niet vervangen. Dit is Lucs kantoor”, glimlacht de secretaresse. Een symbolische plek dus, zo vlak voor de wissel van de macht. Hoog tijd voor een terugblik op leven en carrière, na 21 jaar voorzitterschap.

‘De C in CM zit in engagement en inspiratie’

Jan COLLA

Ontelbare debatten en interviews heeft hij de voorbije decennia achter de rug en dat merk je meteen. Marc JUSTAERT poseert als een beroeps voor onze fotograaf en beantwoordt vervolgens helder en bondig onze vragen. Die gaan voor een keer niet over de ziekteverzekering, maar over de mens achter de voorzitter. Hij is 65 en gaat precies vandaag, 1 juli, met pensioen. „Ik hoop dat er tijd komt om te genieten.”

–Even naar het prille begin. Welke elementen in uw opvoeding bepaalden uw leven?

Mijn vader was als bediende bij de personeelsdienst van een groot bedrijf veel bezig met arbeidsrecht en sociale zekerheid. Vóór de fusie was hij ook gemeenteraadslid en schepen in Alsemberg. Ik kende dus politiek engagement, niet als iets vies, maar in de oorspronkelijke Griekse betekenis, ten dienste van de gemeenschap. Mijn moeder was een boerendochter, de liefde voor de natuur is me niet vreemd. Zelf was ik jarenlang scout in Sint-Genesius-Rode. Daar liggen zeker ook sporen van mijn sociaal engagement. In een jeugdbeweging leer je omgaan met mensen van alle slag, in een positieve sfeer. Dat geldt ook voor mijn legerdienst. Ik was vrachtwagenchauffeur en kwam in contact met allerlei mensen. Ik ben dus zeker niet in elitair badwater gevallen.

„Mijn zeven kleinkinderen kijken verlangend uit naar meer tijd met hun opa”

–U was achttien in 1968. Hoe zag u uw toekomst?

Ik studeerde rechten in Leuven. 1968 was een boeiende periode. We waren tegen ex-cathedraonderwijs, praatten met onze proffen, vroegen groepsexamens, studeerden gezamenlijk. We engageerden ons ook. Ik richtte mee de Wetswinkel op, die juridische bijstand gaf aan wie geen advocaat kon betalen. Door mijn interesses specialiseerde ik me in sociaal recht. Via vakantiewerk bij het ACV proefde ik voor het eerst van de sociale sector. Later werd ik jurist bij Cepass, de tweetalige studiedienst van de CVP en PSC, wat me een netwerk opleverde in de politiek en bij de sociale partners.

–Hoe kwam u bij CM terecht?

Daar gaat een lang verhaal in de politiek aan vooraf. In 1981 haalde Jean-Luc De-

haene, toenmalig minister van Sociale Zaken, me naar zijn kabinet. Het was de periode van loonmatiging, van de bijzondere machtsbesluiten. Dehaene ging daar verstandig mee om, dat straalde af op zijn medewerkers. Ik keek erg naar hem op. Als er iemand is die een standbeeld verdient, dan is het Jean-Luc Dehaene wel. In 1988 ging ik werken voor minister van Tewerkstelling en Arbeid Luc Van den Brande, in de tijd van de mijnsluitingen en de interprofessionele akkoorden. Bij CM zochten ze toen een jurist. Zo begon ik hier in de directie. In december 1993 werd ik voorzitter.

–U werd een publieke figuur met een drukke job. Had u soms het gevoel geleefd te worden?

Integendeel. Ik was het gezicht van de organisatie, maar dat is een bewuste strategie. De bevoegdheid sociale zekerheid zat bijna altijd bij socialistische ministers en dat inspireerde ons om als CM met eigen standpunten te komen. Ik onderhield goede relaties met iedereen, maar was nooit een jaknikker. Als ik onderhandelde, was dat om het CM-voorstel op tafel te krijgen, niet om mijn broek af te doen.

–In debatten werd u soms zwaar aangepakt. Hoe gaat u daar als mens mee om?

Het ligt eraan van wie die kritiek komt. Ik ben onder meer keihard aangepakt in de *Artsenkrant*, maar die schrijven voor hun eigen achterban en dat kon ik altijd perfect relativeren en van me afschuiven. Veel organisaties, zoals het artsensyndicaat, hebben nu eenmaal een vijand nodig. De dag na zo'n aanval moesten we weer samen aan tafel bij het Riziv en daar sloten we dan toch een akkoord. Wat ik me wel aantrok, was als ik af en toe signalen kreeg over de dienstverlening door CM, al waren die meestal positief. Ik kreeg meer dankjewels dan kritiek.

–Waar staat de C in CM vandaag nog voor?

Die C zit in ons engagement en in de inspiratie van waaruit we werken. Het li-

Marc Justaert. „Ik ben nooit een jaknikker geweest.” © Luc Gordts

turgische onderdeel van onze beweging verdwijnt en onze vergaderingen beginnen nog zelden met een gebed. Om allerlei redenen is er ook geen voltijdse proost meer. Dat betekent echter niet dat onze bron ook weg is. Dat zie je concreet in onze lokale dienstverlening. De C in onze naam is verantwoord. Het komt mij niet toe te oordelen over de toekomst, maar de C blijft, wat mij betreft. In mijn eigen leven speelt het geloof ook zijn rol. Ik maak al meer dan 25 jaar deel uit van de werkgroep gezinsvieringen in Leefdaal.

–U was zelf ooit ernstig ziek. Gaf u dat een andere, meer betrokken kijk op uw werk?

Eind 2006 werd ik geopereerd van darmkanker. Na een preventieve chemo kon ik een paar maanden later alweer aan de slag. Ik besef dat ik veel geluk heb gehad, dat geldt helaas niet voor iedereen. Als

ik er iets van meedraag, dan is het vooral ontzag voor de hoge kwaliteit van geneeskunde in ons land.

–U behoudt na uw pensioen tal van engagementen. Is dat om het zwarte gat te mijden?

Correctie: ik behoud die mandaten niet, ze vragen me om voort te doen, zoals het Internationaal Comité, waar ik in de raad van bestuur kom. Ik blijf ook voorzitter bij de Ancienne Belgique, wegens mijn interesse voor muziek – ik speel zelf accordeon. En ik word voorzitter van Welzijnswerk, overigens. Ik ben niet bang voor het zwarte gat, integendeel. Ik moet opletten dat er genoeg tijd overblijft om te genieten. Mijn fiets hangt al veel te lang aan de haak. En ik heb zeven kleinkinderen die verlangend uitkijken naar meer tijd met opa. Die wil ik hen zeker geven.